

Een wonderlijke wandeling.

Het is een late zondagmiddag. Er komt een sterk verlangen bij je op een wandeling te maken in het dorp waar je geboren bent, Schin op Geul. Je neemt de trein en als je uitstapt, loop je achter het station om. Langs de oude pastorie is het steile kerkeweggetje. Boven aan dit pad sta je iedere keer even stil en altijd weer schieten woorden te kort. Dit zou nooit door de mens bedacht kunnen zijn. Dit is een mysterie van duizenden jaren oud.

Voor je uit zie je de hellingen van het Struchterveld. Iets links de Soesberg. Dan de beboste talludjes van de Holle Gracht en de Luytenweg. Rechts voor je de beemden waardoor de Geul al meanderend zijn weg zoekt. Over de beemden heen weer bebossing van het Gerendal. Helemaal rechts over de twee kastelen van Oud Valkenburg is er het fraaie vergezicht tot aan de uitzichttoren van Valkenburg. Je loopt het kerkeweggetje af - flink remmend - en buigt rechts de Graafstraat in. In deze straat krijg je het eerste oogcontact met de veel bezongen Geul. In je herinnering ga je zestig jaren terug. Je voelt je weer één worden met dit dorp en je denkt weer aan de verhalen van je ouders: "Kom neet te kort bie de Geul, want der hoakeman loert aan alle kante..."

Met het eigenaardige gevoel dat je die dag nog iets wonderlijks zult beleven, loop je van de graafstraat langs de Geul het Oostervoetpad af. Wie is de machtigste....

In de buurt van de Drie Beeldjes neem je plaats op een bank. Niet ver verwijderd van de Geul. In het doorzicht naar de ondergaande zon, zie je twee bomen staan. Ze staan niet ver uit elkaar. De een is een inlandse zomereik (*Quercus Robur*). De ander is een beuk (*Fagus Silvatica*). Beide bomen tonen door het beginnend groen dat het voorjaar wordt. De eik heeft een machtig uiterlijk, doch ook iets nors. Dit wordt vooral veroorzaakt door de barsten en groeven in de schors. De beuk daarentegen heeft met z'n zilvergrijze schors iets liefelijks, iets vrouwelijks. Je blik verstart in beide bomen, in wonderen geloof je niet, maar toch....

Het was niet de wind. De takken van de eik bewogen krampachtig in de richting van de beuk. Je valt van de ene verbazing in de andere. De eik, toch wel wat jaloers op de welgevormde en goed uitziende beuk, zei met barse stem: "Aan ons hout kun jij niet tippen. Onze houtwaarde is door de eeuwen heen heel belangrijk geweest. Wij zijn gebruikt voor schrijnwerk en scheepsbouw. We kunnen dertig meter hoog en achthonderd jaar oud worden. En vergeet ook onze eikels niet." Van die waterval van eigendunk stond de beuk heel even beteuterd te kijken. Dat gepoch ging hem te ver. Waardig zei de beuk: "Wij leveren ook al eeuwenlang ons hout voor de meubelmakers. Wij geven ieder jaar eetbare nootjes die gebruikt worden in de margarine. Ook wij kunnen heel oud en wel dertig meter hoog worden.

En onze stam kan wel twee tot twee en een halve meter in doorsnee worden."

De eik werd in verlegenheid gebracht en raakte geïrriteerd. Hij trok alle registers open. "Weet je dat mijn familie in de hele wereld staat", bralde hij. "Zo zijn er wel meer dan vijftientig geslachten over de hele wereld verspreid, zoals de witte eik (*Quercus Alba*), inheems in Noord Amerika. De moseik of Turkse eik (*Quercus Cerris*), te zien in veel parken en tuinen en vooral inheems in centraal Europa. De Amerikaanse eik (*Quercus Rubra*), waarvan de bladeren zo prachtig rood/bruin verkleuren in de herfst."

De beuk die liever geen strijd aanging met de eik wilde wel zijn familie verdedigen, maar wist dat hij zich hoofdzakelijk moest beperken tot Europa. Heel bescheiden zei hij dan ook dat er familie stond in Schotland (*Fagus Silvatica* Dawijck) en zelfs in de Kaukasus (*Fagus Orientalis* Lipsky). En met enige trots hervatte de beuk: "Ik zelf ben de bruine beuk , (*Fagus Silvatica Purpurea*). " De beuk schrok van zijn eigen opgewonden stemming. Waardig en rustig zei hij tot de eik: "Laten wij doorgaan zoals de schepper het met ons bedoeld heeft. Wij zijn toch de machtigste en sterkste onder de bomen. Wij geven de meeste zuurstof aan mens en dier. Het landschap wordt veelal door ons aangekleed. Vele kleine plantjes zoals het maarts viooltje, kerkesleutel en lelietje van dalen staan bij ons in de lommer."

Wat was dat goed gezegd. De eik werd hier rustig van en werd stil. De zon was onder gegaan. Het werd koud. Een voorbijganger liet zijn hond plassen tegen de beuk. Ba...., ik sprong op van de bank en liep terug naar de trein, die mij weer terugbracht naar huis.

Lambert Smeets, Heerlen

Moseik, *Quercus cerris*